

20/2. 19

MALE NOVICE.

Izhajajo vsak torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne. — Posamezne številke 10 v. — Po pošti se list ne pošilja

Železnična zveza med Poljaki, Čehi in Jugoslovani.

Berolin—Bagdad: ta velika smernica gospodarskega imperializma je bil eden izmed odločilnih vzrokov svetovne vojne. Angleži so se čutili ogrožene po nemški trgovini, s katero je bilo težko tekmovati. Ko je nemški gospodarski in politični vpliv skozi Malo Azijo vedno bolj prodiral po Mezopotaniji ter se tako vedno bližje pomikal k angleški Indiji, je bila vojna med Anglijo in Nemčijo neizogibna.

Nemčija je poražena. Njen poraz mora tudi na gospodarskem polju biti popoln. K temu je potrebno gospodarsko in prometno sodelovanje zaveznikov, kakor je poprej bilo potrebno vojaško sodelovanje. Nedavno se je pravevalo veliko vprašanje železniškega prometa med zavezniki pred skupino francoskih parlamentarcev. Vsplavala je na površje velika ideja železniške zveze Bordeaux—Odesa, in sicer Bordeaux—Lyon—Mian—Trst—Zagreb—Beograd—Odesa. Edino med Beogradom in Odeso se ni zgrajena železnica. Ta ideja je našla veliko odobravanje.

Sodimo pa, da s to volikopotezno železniško zvezo še ne bi bilo doseženo to, kar se hoče doseči na gospodarskem polju proti Nemčiji, namreč njena popolna gospodarska izolizacija (osamljenost). To je najbolj in edino mogoče tako, da se napravi zveza med severnimi, odnosno zapadnimi Slovani in med Jugoslovani, zveza med Baltiskim in Jadranskim morjem. Popraviti in ujediniti bo treba železniške proge, ki vodijo od Gdanskega preko Poznanja, Galicije, Slovaške in Slovenske do Jadranskega morja in tako ustvariti veliko progo Gdansko—Varšava—Krakov—Bratislava (Požun)—Maribor—Ljubljana—Trst. Ker bi Čeho Slovaška segala do Bratislave, slovensko ozemlje pa do Sv. Gottharta, gre za koridor za slovensko krajino, dolgo nad 100 km in široko kakšnih 80—100 km. Ta prelaz bi zagotovil zvezo med severnimi in južnimi Slovani.

Ta ideja se ni odklonila pri mirovni konferenci, marveč je sedaj v razpravi. Član čeho slovaške narodne skupščine dr. Markovič se je te dni vrnil iz Pariza ter je sporočil na velikem zborovanju v Bratislavi, da se o tem mestu na mirovni konferenci ne bo več razpravljalo, k večjemu o tem, da se čeho slovaške meje pomaknejo še bolj proti jugu. Razpravljalo pa se bo o koridoru med Čeho-slovaki in Slovenci ali vsaj o internacionalizaciji železniške proge Bratislava—Reka. Jugoslovani se torej smemo zanesti na to, da bo

do zavezniki na konferenci v Parizu pritrdili temu le sklepu: veliki sovražnik Hamburg—Bagdad še da premagati ne samo s progo Bordeaux—Odesa, marveč edino le zajedno s progo Gdansko—Trst.

Napad nemških tolpa na Velikovec.

Velikovec, 20. februarja.

Včeraj zjutraj so se navalile nemško-koroške tolpe na jugoslovanske postojanke pri Velikovcu. Nemci so kljub premirju zahrabno napadli naše prednje straže pri Dobrovi in Vovbrah. Streljali so iz treh topov in kakih 8 strojnic in navadnih pušk na naše postojanke. Najsilnejši naval je bil na postojanke, kjer je postavljena naša artilerija. Za to postojanko se je vršil težek boj. Nemške tolpe so napadle cel dan. Na obeh straneh so žrteve.

Razne novice.

Italijani v Mariboru. Te dni sta dospela dva višja italijanska častnika v Maribor, da proučita razmere na severni meji Jugoslavije. Pregledovala sta naše vojašnice in sta snoči v spremstvu mestnega poveljnika podpolkovnika Zwirna obiskala Siegejevo gledališče. Izjavila sta, da hodijo po teh krajih ameriške, francoske in angleške komisije in zato imajo tudi Italijani pravico si ogledati tukajšnje razmere.

Prepoved izvoza živil iz Jugoslavije. Ministrski sdeť v Belgradu je izdal odredbo, koja prepoveduje vsak izvoz žive živine in sploh vse vrste ljudske in živalske hrane. Od slučaja do slučaja se dovoli izvoz v prijateljske dežele. Prepovedano je tudi petnikom, ki odhajajo iz teritorija SHS, da vzamejo več živeža kot za tri dni seboj. — Dovoljajemo si vprašanje: Zakaj pa Ljubljana in Zagreb ne rešpektirata te odredbe centralne vlade? Ali je Nemška Avstrija mogoče nam prijateljska dežela? Dogodki na Koroškem in na črti Špilje—Radgona govorijo jasno, da bi Jugoslavija za nemške zahrbtniče, ki poljubno kršijo premirje, ki iz slepe narodne strasti uničujejo Slovincem na Koroškem domove, jih popolnoma oropajo, prebivalce preganjajo in trpinčijo, ne smela dovoliti ne prahu moke, ne žličke masti ali drugih živil. Le na tak način se kaznujejo hudobneži.

Težno pri Mariboru. Na tukajšnjem kolodvoru se nahaja nekaj Nemcev, ki so veliki nasprotniki

Jugoslavije in mrzijo nas Slovence. Mi Slovenci se ne smemo ganiti, ker nimamo zobnega za-topnika in je vse uradništvo v nemških rokah. Zakaj se taki ljudje ne odstranijo? Posebej pa moramo omeniti nekaj takih hujšakačev. To so uradniki: Fleker, Goč, Hollek, Peiner in Lršnik; poduradniki: Arnet, Plešberger, Laderer, Gačnik in prodajalec moke Purndorfer; premikaci: Potočnik, Colhter, Primetz, Kipšteter, Flis in Sagoršek. Vsi ti so pobirali podpise za Nemško Avstrijo ter se udeležili zadnje demonstracije na Glavnem trgu. Voditelj vseh teh pa je uradnik Goč, kateri je ljudem pri-govarjal, naj se udeležijo demonstracij. Tudi Parn-dorferju priporočamo, naj Slovence pri miru pustijo. Če ne, bosta oba s Plešbergem kmalu na »varnem«. Posebno pa še moramo omeniti premikaca Klio-šteterja in Sagoršeka. Ta dva sta tudi zmirom za delu za Nemce. Bila sta na čelu pri štrajku in prva pri demonstraciji. Pobirala sta denar za nemške volitve. Sagoršek, rojen Ptujčan, ne zna govoriti nemški, kriči pa le »Heil«! Mislimo, da bi bilo dobro, če bi ga poslali v Nemško Avstrijo, da bi se tam naučil nemški. Dokler se ti kričači ne odstranijo, tako dolgo ne bo miru.

Mariborski okrajni šolski svet je pri včerajšnji seji na mestu odstavljenih nemških in nemčurških učiteljev mariborskih okoljskih šolah imenoval same Slovence in Slovenke kotčasne voditelje in učitelje. Le proč z nemčurštvom!

Pri cmureški posadki. Prekmurski Slovenec, ki je ušel iz madžarskega vjelnštva in se vrača domov, nam piše dne 15. t. m. iz Cmureka: Že tretji dan čakam v Cmureku. Proga proti Radgoni je, kakor veste, raztrgana. Danes jo že naši pionirji drugi dan popravljajo. Prve dni tega tedna bo skoro gotovo že vozil vlak. Prebivalstvo na levem bregu Mure je popolnoma mirno in večina sploh ne ve, kako je sploh prišlo do ostroti. Vidi se, da je vsa krivda pripisovati hujšakačem od severa. Kljub temu so nekateri Nemci v Cmureku veliko pričakovali od komisije Pravije, da ne samo, da niso ničesar dosegli, ampak še slabše je. Pri naših četah je najboljšo razpoloženje. Moštvo bi najraje sploh tu kaj ostalo. Sem vprašal fante, kako jim gre. »Dobro. Zakaj bi rekli, da ne!« »Torej lačninisti?« »Ah, lakoto smo pustili na italijanskem.« »Kaj bi si pa še želeli?« Ko bi perilo imeli, da bi se preoblekli. — »Da, da,« so drugi potrdili, »perila nam še najbolj manjka.« Vsi so dobre volje. Oni, ki niso v službi, šale zbijajo, pojejo. Slišal sem, da je ogrska meja čisto prosta, kar bi mi zelo ugajalo. Iskren pozdrav!

Kondenheimov »Winkelpräsidium« v Mariboru še vedno deluje naprej. V njem sodeluje tudi bivši I. državni pravdnik Verderber. Deželna vlada v Ljubljani je o tem sicer že dolgo poučena, a ničesar ne stori — Državni pravdnik dr. Duhač je že odpotoval v Gradec.

Tovarnar mila Kerschbaumer v Melju je izjavil meseca oktobra, da za Jugoslavijo ne bo kuhal mila in da bo takoj odpotoval v Nemško Avstrijo. A mož si je premislil in še naprej vari milo v Melju. Delavci pa morajo pri njem delati na dan po 10—12 ur.

Nemčurji vtihotaplajo v Nemško Avstrijo živila. Šestinski Woschnagg je dobil dovoljenje, da sme poslati na Dunaj 1 vagon usnja. Nemec pa s tem dovoljenjem ni bil zadovoljen temveč je sрил med usnje tudi dokaj živila za Nemško Avstrijo: Mokešpeh, jajca itd. V Celju so slovenski železničarji prišli temu na sled in so nemškemu veletovarnarju odvzeli vse. Čudno je, da se je v Šoštanj trdil za nemčurja Woschnagga celo mož, ki tega nikdar ne bi smel storiti.

Vlaki na progi Špilje—Ljutomer vozijo zdaj zopet redno. Včeraj je po preteku treh tednov privozil zopet prvi osebni vlak v Ljutomer in nazaj v Maribor. Iz Maribora vozijo vlaki preko Špilja v Ljutomer ob 6.45 zjutraj in ob 1.10 opoldne.

Državno veče ne bo sklicano za dne 1. marca, temveč še le za dne 15. marca. Tako poroča zagrebška »Narodna Politika«. Dvorana za zborovanje še ni popolnoma pripravljena, ravnatoko tudi ne stanovanja za poslance.

Sladkor za mariborski okraj. Okrajno glavarstvo je razposlalo pred dnevi sladkor za mesec februar. Občani naj zahtevajo od trgovcev, da jim izročijo določeno količino sladkora.

Spomin na Napoleona v Mariboru. Na svojem potovanju skozi slovenske dežele na Dunaj v jeseni leta 1805 se je mudil francoski cesar Napoleon Bonaparte tudi nekaj časa, baje 24 ur, v Mariboru. On in njegovo spremstvo je bilo nastanjeno v takratnem hotelu »Lamm« na Koroški cesti št 18. Imenovanega hotela sedaj ni več in je dotična hiša zasebna last Schmidlove rodbine, ki še sedaj shranjuje kot dragocen zaklad navaden divan, na katerem je sedel in počival francoski cesar Napoleon Bonaparte.

Kavcije za vojne vjetnike. Pri mariborskem okrajnem glavarstvu, in menda tudi pri drugih okrajnih glavarstvih je še vedno naloženih nekaj kavcij za vojne vjetnike. Položitelji teh kavcij se zadnjikrat pozivajo, da do 1. marca 1919 dvignejo te kavcije, ker se sicer pošljejo likvidacijski komisiji v Ljubljano.

Mariborski dijaki priredijo v nedeljo, dne 28. t. m., v Hočah pri Mariboru spevoigro v treh dejanjih: »Kovačev študent.« Nastopi pa tudi moški pevski zbor. Ker je čisti dobiček namenjen mariborski dijaški kuhinji, se prosi za obilno udeležbo od blizu in daleč. Začetek točno ob pol treh popoldne in pol sedmih zvečer. Glede oskrbe z jedilom in pijačo se priporoča novootvorjena gostilnaza g Frangež. — Odbor.

V mestni tržnici na Glavnem trgu se še vedno prav pridno nemškotari. Včeraj nam je pripovedovala neka Slovenka, kako prodajalci celona vprašanja slovenskih strank ozgovarjajo nemški, dasiravno visi nad njimi debelotiskan napis: »Tukaj se govori izključno slovenski.« Če bo slo-to tako naprej, bo treba navesti imena tistih, ki naprej švabčarijo.

Begunka-Slovenka, 22 let stara, znorna slovenskega, italijanskega in nemškega jezika, želi vstopiti v službo za domača opravila, v kuhinji, na vrtu, za živali itd. Ponudbe pod naslovom: »Begunka« na upravištvo »Straže«, Maribor.